

Examining Authoritative and Helicopter Parenting Styles in Religious Upbringing

Fatemeh Rahimnejad^{*1}, Zahra Gholami²

¹ Bachelor of Primary Education, Farhangian University (Yazd Campus), Iran

² Undergraduate Student in Theology at Yazd University

* **Corresponding Author:** fatemehrahimnejadamir@gmail.com

Received: 2026-11-04

Accepted: 2026-11-22

Publication: 2026-12-06

Abstract

In the current world, the way out of the crises of contemporary life is a return to Islam and the Quran, which ensures the happiness of both this world and the hereafter for humanity. Parenting styles are among the important and determining factors in the upbringing of children in the future; because based on the process of multigenerational transmission, each of the parents repeats the methods they learned in their original families in their other relationships, especially with their children, thus transferring a uniform pattern to their offspring. Today, a new style of parent-child interaction known as helicopter parenting has emerged. In this research, we examined the two styles of helicopter and authoritative parenting; helicopter parents, or overly protective parents, are very controlling and do not accept their children's mistakes, are defensive, and live a child-centered life. On the other hand, authoritative parents show their children the criteria by which to live; they often want to learn things from their adolescent. These parents expect reasonable and measured behavior from their children. It should be emphasized that what is proposed under the Islamic educational method with all its aspects and dimensions; However, in the realm of comparing and examining different parenting styles, the authoritative style can be seen as more aligned with the characteristics and goals of religious upbringing. What is important is parents' awareness of the various characteristics of these styles and their effect on the character and future of their children.

Keywords: Parenting, Helicopter style, Authoritative style, Religious education

© 2026 A New Approach To School Education (NASE)

This work is published under CC BY-NC 4.0 license.

© 2022 The Authors.

How to Cite This Article: Rahimnejad, F & Gholami, Z. (2026). Examining Authoritative and Helicopter Parenting Styles in Religious Upbringing. *NASE*, 1(3): 14-24.

بررسی سبک های والدگری مقتدرانه و هلیکوپتری در پرورش دینی

فاطمه رحیم نژاد^{۱*}، زهرا غلامی^۲

^۱ کارشناسی آموزش ابتدایی از دانشگاه فرهنگیان یزد

^۲ دانشجوی کارشناسی الهیات دانشگاه یزد

* نویسنده مسئول: fatemehrahimnejadamir@gmail.com

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۵/۰۸/۱۳ تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۵/۰۹/۰۱ تاریخ چاپ مقاله: ۱۴۰۵/۰۹/۱۵

چکیده

در جهان کنونی، راه خروج از بحران های زندگی کنونی بازگشت به اسلام و قرآن است که سعادت دنیا و آخرت انسان را تامین می کند. سبک های والدگری از جمله عوامل مهم و تعیین کننده در تربیت فرزندان در آینده است؛ زیرا براساس فرایند انتقال چند نسلی هر یک از والدین مطابق با شیوه هایی که در خانواده اصلی خود آموخته اند، در روابط دیگر به خصوص با فرزندان خود نیز آن شیوه را تکرار میکنند و الگویی یکسان را به فرزندان خود انتقال میدهند. امروزه سبک جدیدی از تعامل والدین و فرزندان با نام والدگری هلیکوپتری مطرح شده است. در این پژوهش ما به بررسی دو سبک هلیکوپتری و مقتدرانه پرداختیم؛ والدین هلیکوپتری یا والدین بیش از حد محافظت کننده، بسیار کنترل کننده هستند و اشتباهات فرزندان خود را نمی پذیرند، تدافعی هستند، فرزندمحور زندگی میکنند. از طرفی والدین مقتدر معیارهایی به فرزندان نشان میدهند که طبق آنها زندگی کنند؛ غالباً میخواهند چیزهایی را از نوجوان خود بیاموزند. این والدین از کودکان خود توقع رفتار معقول و سنجیده دارند. باید تاکید کرد که آنچه تحت شیوه تربیت اسلامی با تمام جوانب و ابعادش معرفی می گردد؛ نمی تواند در سبک ها ی مذکور خلاصه گردد؛ اما در حیطه مقایسه و بررسی سبکهای مختلف والدگری، می توان سبک مقتدرانه را هم راستا تر با ویژگی ها و اهداف تربیت دینی دانست. آنچه که مهم هست، آگاه بودن والدین نسبت به ویژگی های مختلف سبک ها و اثر آن روی منش و آینده ی فرزندان شان هست.

واژگان کلیدی: والدگری، سبک هلیکوپتری، سبک مقتدرانه، تربیت دینی

تمامی حقوق نشر برای مجله رویکردی نو بر آموزش مدارس محفوظ است.

شیوه استناد به این مقاله: رحیم نژاد، فاطمه و غلامی، زهرا. (۱۴۰۵). بررسی سبک های والدگری مقتدرانه و هلیکوپتری در پرورش دینی. مجله رویکردی نو بر آموزش مدارس، ۱(۳): ۱۴-۲۴.

مقدمه

در جهان کنونی، راه خروج از بحران های زندگی کنونی بازگشت به اسلام و قرآن است که سعادت دنیا و آخرت انسان را تامین می کند. اگر به گذشته تاریخ نگاه کنیم؛ به این نتیجه می رسیم که هدف انبیا(علیهم السلام) از دعوت مردم به خدا، توحید و معاد و نجات آنها از بحران های زندگی بوده است. مفاهیم متعددی در

قرآن کریم وجود دارند که مستقیم یا غیر مستقیم، بر تربیت دینی دلالت دارند؛ مانند مفهوم تقوا، تزکیه و امثال آن که مکرر در قرآن ذکر شده و محتوای این گونه مفاهیم بدون تربیت دینی قابل تحقق نیست. براساس آیات و روایات اسلامی، سرپرست خانواده، اعم از پدر و مادر یا افراد دیگر، نسبت به تربیت دینی فرزندان و دیگر زیر دستان خود، مسؤولیت سنگینی دارد. توجه دقیق و جدی

به فرزند خود اجازه تجربه شکست یا چالش را بدهند، بیش از حد از آنها محافظت میکنند و مشکلات شان را حل می نمایند. بدین ترتیب، والد هلیکوپتری مانع از رشد شخصی فرزند خود میشود (عبدلی و همکاران، ۱۴۰۳). حال با توجه به اهمیت تربیت دینی در زندگی فردی و اجتماعی، و اثر گذاری سبک والدگری بر تربیت کودکان؛ این پژوهش در جهت بررسی رابطه سبک فرزندپروری هلیکوپتری و مقتدرانه در تربیت دینی انجام شده است.

روش

این پژوهش با رویکرد کیفی به بررسی سبک های والدگری هلیکوپتری و مقتدرانه و رابطه ی آنها با تربیت دینی می پردازد. روش جمع آوری اطلاعات و داده ها به شیوه اسنادی یا کتابخانه ای است که در آن موضوع مطالعه، سند و متن مکتوب موجود در مقالات و کتاب و منابع در دسترس موجود در پایگاه های علمی داخلی معتبر مانند پایگاه مجلات تخصصی نور ۱، پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی ۲، پایگاه اطلاعات نشریات علمی ایران ۳ و... بوده است.

بیان مسئله

پیشینه و شواهد تاریخی تربیت نشان می دهد که با صرف نظر از اموری که بشر مستقلا از معلم طبیعت آموخته است؛ می توان اذعان داشت که اولین نمود های تربیت به حضرت آدم بر می گردد. در واقع حضرت آدم، اولین معلم است و خود شاید اولین معلم از نوع بشر باشد که فرزندانش را تعلیم می دهد. به طور کلی در زبان های مختلف، تربیت را می توان در ارتباط اندراجی با مفاهیمی چون رب، ادب، تزکیه، انشاء و صنع، Training، Instruction، Teaching، Learning قرار داد (موسوی گسکمین، ۱۴۰۱). معانی مرتبط با برخی از آنها به صورت اختصار در جدول شماره ۱ ارائه می گردد.

با آنکه اهمیت و نقش انحصاری تربیت در تحقق فرهنگ و تمدن و رشد و تعالی آن دو بر مریبان و اندیشه وران بزرگ پوشیده نبوده است، از همین رو غزالی، تربیت را پس از پیامبری، شریف ترین کار آدمی خوانده و کانت آن را بزرگ ترین و دشوار ترین مسئله آدمی دانسته. با این همه جای شگفتی دارد که تا کنون بر تعریف یگانه و یا همگون از تربیت، توافق نشده است. خانواده یکی از ارکان مهم و اصلی جامعه به شمار میرود؛ زیرا اهمیت زیادی در سلامت روانی اعضای خانواده و ایجاد یک جامعه سالم دارد. در خانواده عوامل متعددی بر رشد و سلامت فرزندان مؤثرند اما از میان تمام آنها، سبک والدگری حاکم در فضای خانوادگی اهمیت قابل توجهی دارد. (فولادی و همکاران، ۱۴۰۲)

والدین به تربیت دینی فرزندان در محیط خانه و سرمایه گذاری لازم در این زمینه، آثار مهم تربیتی از لحاظ فردی و اجتماعی بر کودک بع جای خواهد گذاشت (احسانی، ۱۴۰۲). (فولادی، پورشهریار و ابراهیمی، ۱۴۰۲). سبک های والد گری شامل تمام رفتار هایی است که مراقبان اولیه برای تاثیر بر کودک انجام می دهند، می شود. تاثیر خانواده در رشد همه جانبه ی کودک از لحظه تولد آغاز شده و با قدرت و فراگیری خاصی آشکار می شود و در سراسر زندگی با قی می ماند (Howard, Jackson, Nicholson, Bonnie; Chesnut, Steven, 2019). تحقیقات نشان می دهد که در بین عوامل مختلفی که در پرورش و شخصیت سالم در کودکان و نوجوانان موثرند، نحوه برخورد و ارتباط والدین و کودک از مهم ترین و بنیادی ترین عوامل محسوب می شود (Hall, Shebib & Scharp, 2021). پژوهش ها در مورد سبک های والدگری به دلیل عوامل متعددی پیچیده است و چون والدین میتوانند عناصر مختلف هر یک از ابعاد والدگری را با هم به نمایش بگذارند، محققان بر این باور اند که والدین معمولاً نمیتوانند در یک سبک والدگری واحد توصیف شوند (عبدلی و احمدی، ۱۴۰۳). به گفته محققین، والدگری های هنجار به والدگری های مثبت و یا موثری اشاره دارد که با سه بعد متمایز می شوند: گرمی و حمایت، کنترل رفتاری برای پرورش بلوغ رفتاری و اعطای خودمختاری (Navickienė et al, 2021). والدگری غیرهنجاری به رفتارهای ناسالم و افراطی والدین اشاره دارد که شواهدی از آن ممکن است در میان سبکهایی که توسط (Baumrind 1966) نقل از فضل الله و فوزیه، ۲۰۲۲) با نام های مقتدرانه، مستبدانه، سهلگیرانه و بی اعتنا به عنوان سبک والدگری مشخص کرده است دیده شود. در بین سبک های ناهنجار والدگری اخیراً ۱۰ سبک جدیدی از والدگری شناسایی شده که شامل سطوح بالای حمایت والدین، کنترل رفتاری، اضطراب و سطوح پایین اعطای خودمختاری است و به طور کلی این سبک از والدگری، رفتارهایی مانند: حل مشکل، تصمیم گیری، مداخله مکرر، تلاش برای جلوگیری از آسیب و شکست و داشتن ارتباط مستمر را شامل می شود. در واقع علاوه بر سبک های والدگری یاد شده، اخیراً سبک جدیدی از تعاملات والدین با فرزندان شان با نام والدگری هلیکوپتری توسط (Cline & Fay 2014) مطرح شده است؛ که علی رغم نیت به ظاهر خوب والدین، شواهد اولیه مطالعات نشان می دهد که با پیامد های انطباقی برای بزرگسالان جوان مرتبط نیست و ممکن است مانع موفقیت فرزندان گردد (عبدلی و همکاران، ۱۴۰۳). والدین هلیکوپتری به عنوان والدینی تعریف می شوند که به جای اینکه

جدول ۱: بررسی کلمات مرتبط با تعلیم و تربیت

ردیف	زبان	نام واژه	ریشه	معنای اصطلاحی	جایگاه دستوری
۱	عربی	تربیت	"ربو" یا "ربب" و یا "ربا"	پروردن، پرورداندن رشد و بالندگی و زیادت و علو به صورت تدریجی	مصدر
۲		ادب	ادب	خوی خوش، دانش، قرهنگ، روش پسندیده ظرافت عمل	اسم
۳		تزکیه	زکو	نمو و افزایش توام با برکت، پاکیزه گردانیدن رشد دادن، ارتقاء نفس	مصدر متعدی
۴		انشاء	نشاء	اهدات و ایجاد چیزی {بدون سابقه} تربیت شدن، تربیت کردن	مصدر متعدی
۵		صنع	صنع	عمل، کردار نیکو پرورش دادن	مصدر
۶	انگلیسی	Education	Educere یا Educere	روند آموزش و یادگیری، معمولاً در مدرسه، دانشکده یا دانشگاه یک فرایند آموزش، آموزش و یادگیری، به ویژه در مدارس، دانشکده ها یا دانشگاه، برای بهبود دانش و توسعه مهارت ها	اسم، مفرد، غیر قابل شمارش
۷		Training	tragere	روند آموزش یا آموزش مهارت های یک شغل یا فعالیت خاص... فرایند یادگیری مهارت هایی که برای انجام یک کار نیاز دارید. عبارت است از رشد ذهن یا شخصیت یا هر دو یا برخی از قوه ها، در حدی طولانی، تمرین، همان طور که یک سرباز آموزش می بیند یا تمرین می کند. نظم و انضباط اساساً همان آموزش است، اما شدیدتر است.	اسم، مفرد، غیر قابل شمارش
۸		Teaching	deik	کار یک معلم کار یا حرفه معلمی	اسم، غیر قابل شمارشی
۹		Instruction	Streu, stere	آموزش واژه کلی برای انتقال دانش است. ... آموزش برای دانش خود هدف دانش است، اما بیش از آموزش، به کارگیری نظم منظم در موارد آموزش داده شده تاکید دارد. آموزش رسمی که در یک مهارت یا موضوع خاص به شما داده می شود.	اسم، قابل شمارش معمولاً جمع
۱۰	انگلیسی	Learning	lois	دانش حاصل از خواندن و مطالعه به معنای دانش حاصل از مطالعه سیستماتیک، فرهنگ گسترده علمی و ادبی روند یادگیری چیزی، یادگیری مادام العمر/ بزرگسالان	اسم غیر قابل شمارش

طبق تعریف Baumrind، سبک فرزندپروری به روش ها و رفتار های ویژه ای گفته می شود که جداگانه یا در تعامل با یکدیگر بر رشد کودک تاثیر میگذارد (رفیعی، موید فر و کیانی، ۱۴۰۴). سبک های فرزندپروری، مجموعه ای از نگرشهای والدین نسبت به فرزند و در رابطه با تربیت فرزندان است، که سبب ایجاد جوی عاطفی میان فرزندان و والدین می شود. در حالیکه سبکهای والدگری عمدتاً در سبکهای مقتدرانه، مستبدانه

و سهلگیرانه دسته بندی میشوند، اما سبک جدیدی از تعامل والدین و فرزندان با نام والدگری هلیکوپتری (helicopter parenting) توسط Cline and Fay (1990) مطرح شده است (فولادی و همکاران، ۱۴۰۲). سبک والدگری هلیکوپتری در سال های اخیر توجه زیادی را به خود جلب کرده است. والدگری هلیکوپتری با محافظت و کنترل بیش از حد مشخص می شود (Schiffrin, Liss, Miles-McLean, Geary, ۱۴۰۲).

استقلال را نادیده می گیرد. مطالعات نشان داد که والدگری هلیکوپتری به دلیل ایجاد نکردن فرصت آزمون و خطا برای فرزندان با خودکارآمدی افراد در بزرگسالی رابطه ی منفی دارد (Darlow, Norvilitis, & Schuetze, 2017). در چنین شیوه تربیتی، والدین بهطور مداوم از فرزندان حمایت و پشتیبانی میکنند. بنابراین، چنین شرایطی ممکن است به عنوان مانعی برای رشد مهارتهای حل مسئله و تصمیمگیری در نوجوانان تلقی گردد. این والدین از کنترل زیادی برخوردارند بهگونهای که همواره در حال تصمیمگیری برای مراحل بعدی زندگی کودکان و نوجوانان خود هستند، بدون آنکه مهارت -های کافی برای کسب استقلال را به آنها بیاموزند (Srivastav & Mathur, 2020).

به عبارت دیگر، والدگری هلیکوپتری (یا والدگری افراطی) به تاکتیک های نا مناسب یا مزاحم تحولی برای کنترل رفتار کودک اشاره دارد؛ والدین هلیکوپتری معمولاً در تلاش اند که به فرزندان خود کمک کنند، اما رفتار آن ها با پیامد های نامطلوب تحصیلی، سازگاری و سلامت روان در کودکان بزرگ تر (به عنوان نمونه، نوجوانان، بزرگ سالان جوان) که باید استقلال بیشتری داشته باشند، همراه است (Miller, Rainbolt, & Tallents, 2024). علاوه بر این، والدگری هلیکوپتری با مشکلات در تنظیم هیجان، بهره وری تحصیلی پایین و مهارت های اجتماعی پایین، خودکارآمدی پایین، عدم اعتماد به همسالان و بیگانگی از همسالان مرتبط هست (Srivastav & Mathur, 2020). به طور کلی، اکثر والدین هلیکوپتری نیت خوبی دارند و بهترین هارا برای فرزندان خود می خواهند. آن ها به امید کمک به فرزندان خود برای اجتناب از تجربیات منفی مشابه، ممکن است فرزندان خود را تحت فشار قرار دهند تا از فرصت ها حداکثر استفاده را ببرند، از آن ها حمایت کنند تا فرصت ها و تجربیات بهتری داشته باشند، یا سعی در کاهش ناراحتی فرزندان شان داشته باشند و ایمنی و بهزیستی آن هار افزایش دهند. والدگری هلیکوپتری و رفتار های مرتبط با آن ممکن است برای کودکان خردسال مفید باشد؛ اما این گونه رفتار ها با ورود کودکان به دوره نوجوانی و بزرگ سالی دخالت محسوب می شوند؛ بنابراین، والدگری هلیکوپتری در این مراحل به ویژه نوجوانی بسیار نگران کننده است (Miller et al, 2024). والدگری هلیکوپتری کنترل بیش از حد والدین نسبت به فرزند را شامل می شود (Schiffrin et al, 2014) که در آن والدین از روش هایی استفاده می کنند که بیشترین کنترل را بر فرزندان خود داشته باشند؛ از این رو این کنترل بیش از حد بر کودک و نوجوان موجب می شود که آنان همیشه نگرانی را نسبت به رفتار والدین خود تجربه کنند و رفتار و شیوه هایی را

(Erchull & Tashner, 2014) والدین مضطرب، ترس و اضطراب را الگو سازی می کنند، رفتار اضطرابی را تقویت می کنند و علیرغم تمایلشان به کمک به کودک، نا آگاهانه موجب حفظ رفتار های اجتنابی می شوند (Mosalman, & Narimani, 2023). علی رغم نیت به ظاهر خوب والدین، شواهد اولیه مطالعات نشان می دهد که با پیامد های انطباقی برای بزرگسالان جوان مرتبط نیست و ممکن است مانع موفقیت فرزندان گردد (Navickienė, Kupčikienė, Stasiūnaitienė, Tokgöz, & Koçak, 2021). در سال ۱۹۹۶ میلادی کتابی با عنوان "رابطه بین والدین و کودکان" توسط Haim Ginott نوشته شد که در آنجا یک نوجوان واژه هلیکوپتر را به چنین والدینی تشبیه کرد که "مادر من مثل هلیکوپتر بالای سرم می چرخد"؛ از آن پس، واژه ی مذکور به طور گسترده برای والدینی به کار می رود که در مراقبت از فرزندان خود دچار افراط هستند. والدگری هلیکوپتری، رفتاریست با حمایت افراطی؛ کنترل گری زیاد و اعطای استقلال بسیار کم، که والدین همه ی مسئولیت فرزندان را بر عهده میگیرد تا مبدا آن ها شکست بخورند (Braddley-Geist J. Olson-Buchanan, 2014). این اصطلاح برای توصیف والدینی که بیش از اندازه در زندگی فرزندان خود نقش دارند، استفاده میشود. در واقع، این والدین با در نظر گرفتن مجموعه ای از قوانین و دستورالعملها، بدون در نظر گرفتن تواناییهای منحصر به فرد فرزندان خود، سعی در محافظت بیش از اندازه از آنها در برابر مشکلات و چالشهای زندگی دارند. به عبارتی، والدگری هلیکوپتری فرایندی است که پدر و مادر هرگز به فرزندان اجازه ارتکاب اشتباه و تجربه استرس را نمیدهند (فولادی و همکاران، ۱۴۰۲).

والدگری هلیکوپتری رفتاری را نشان می دهند که والدین شدیداً مسئولیت فرزندان را بر عهده می گیرد تا از احتمالی شکست آنها جلوگیری کنند. بروز این رفتارهای والدین ممکن است نتیجه ی مراقبت و سرمایه گذاری والدین در موفقیت آینده آنها باشد (خیری پور و همکاران، ۱۴۰۱). این دخالت بیش از حد، زمانی که کودکان بسیار کم سن و سال هستند، شروع می شود و به نظر می رسد که تا رسیدن به دانشگاه و اشتغال و حتی زندگی زناشویی ادامه یابد. Segrin, Woszidlo, Givertz, Bauer & Taylor Murphy (2012) چهار ویژگی والدین هلیکوپتری را شناسایی کردند، از جمله پیشگویی در حل مسئله و ریسک گریزی، مشاوره بیش از حد و درگیر شدن عاطفی با کودکان، کنترل خود جهت دهی کودکان و ارائه کمک های محسوس فراوان. Rousseau & Scharf (2015) خاطر نشان کردند که تلاش بیش از حد والدین در کنترل، درگیری و کمک به کودکان نا مناسب است؛ چرا که تمایل کودکان به

در امور تحصیلی و اجتماعی مورد استفاده قرار دهند که مورد تایید والدین شان است (سلیمانی، امیری منش و آریاپوران، ۱۴۰۳). در کل، والدین هلیکوپتری اجازه تصمیم گیری، مواجهه با چالش های زندگی و کسب تجارب نو را به فرزندان خود نمی دهند. با توجه به اینکه مستقل بودن یکی از مهارت های لازم هست، تلاش بیش از حد والدین در کنترل، درگیری و کمک رسانی به فرزندان شان به فراگیری این مهارت لطمه می زد (رفیعی و همکاران، ۱۴۰۴). این سبک والدگری محافظت افراطی و بیش از حد را شامل می شود و به همین دلیل فرزند را از تجربه آسیب های مثبت مصون می دارد.

بر خلاف سبک هلیکوپتری، سبک فرزندپروری مقتدرانه ترکیبی از کنترل، حمایت و علاقه مندی منطقی است و اعمال قوانین ثابت همراه با نشان دادن پذیرش می باشد، که با کنترل و پاسخ دهی بالا مشخص میگردد (Simons & Conger, 2007). ویژگی سبک مقتدرانه سطوح بالایی از مهرورزی و مشارکت، حساسیت و پاسخگویی، استدلال و منطق، کنترل و محدودیت، تشویق و تأیید و پرورش خودپرویی در کودک است (Bamrind, 1991). والدین مقتدر در حالی که روش های کنترلی را بر فرزندان خود اعمال می کنند در مورد آنها توضیح می دهند و همچنین روشهای تقویتی را برای تغییر در رفتار کودکان خود به کار میگیرند. سبک مقتدرانه با کنترل و پذیرش زیاد والدین مشخص میشود. والدین مقتدر انتظارات زیادی از

پیشرفت و رشد کودک خود دارند. در این سبک مجموعه ای از حمایت اجتماعی، ارتباط دو سویه، پذیرندگی، پاسخگویی، شکیبایی و خشنودی نسبت به فرزندان دیده می شود.

در سایه چنین شیوه تربیتی، توانمندی ها و استعداد های کودکان هدر نمی رود؛ بلکه در جهت و هدفی معین هدایت می شود و والدین می توانند آن نیروهای بالقوه موجود در فرزندان خود را به سمت دست یابی به رشد و کمال مطلوب سوق دهند. این فرزندان خویشتن دار، کارآمد و متکی به خود بار می آیند (Bamrind, 1972). سبک فرزندپروری مقتدر با سازمندی و پیشرفت تحصیلی و جهت گیری عقلانی در کودکان رابطه مثبت دارد. کودکان والدین مقتدر، سطوح بالاتری از خودمختاری را دارا هستند و از صلاحیت های اجتماعی بیشتری نسبت به دیگران برخوردارند و پرخاشگری کمتری از خود نشان می دهند. به طور کلی تحقیقات مختلف مطرح می کنند که نوجوانانی که از خانواده های مقتدر هستند، از نظر روانی و اجتماعی نسبت به همسالانشان که از خانواده های استبدادی، سهل گیر و یا مسامحدر هستند، شایستگی بیشتری دارند. آنها مسئولیت پذیر، انطباقی، خلاق، کنجکاو و دارای اعتماد به نفس هستند.

به طور خلاصه ویژگی های این دو سبک والدگری در جدول شماره ۲ ذکر شده است.

جدل ۲؛ ویژگی های سبک والدگری هلیکوپتری و مقتدرانه

ردیف	سبک هلیکوپتری	سبک مقتدرانه
۱	کنترل بیش از حد	پذیرندگی و پاسخگویی والدین
۲	ریسک گریزی	حمایت منطقی
۳	مشاوره بیش از حد	استقلال فکری و اعتماد به نفس کودک
۴	ارائه کمک های محسوس افراطی	ارتباط دو سو یه
۵	تدافعی	حمایت اجتماعی
۶	محافظت افراطی از کودک	شکیبایی و خشنودی نسبت به فرزندان

حال به سراغ مفهوم تربیت دینی می رویم. واژه دین نیز از آن دسته مفاهیمی است که همواره میان اندیشمندان و فلاسفه اختلاف نظر بوده است. حتی برخی معتقدند که به دست آوردن یک تعریف مشترک درباره دین نه تنها مشکل، بلکه غیرممکن است. حتی برخی آن را قابل تعریف هم نمی دانند. تربیت دینی عبارت است از «آشنا کردن فرد با وظایف دینی و آداب شرعی آنگونه که آنها را بپذیرد و در عمل به کار بندد، بنابراین در تربیت دینی هدف توجه به جهات علمی و دین آموزی نیست بلکه خودشناسی، خداشناسی و خود سازی، هدف است تا انسان را به کمال برساند. تربیت دینی

عبارت است از «مجموعه اعمال عمدی و هدفدار، به منظور آموزش گزاره های معتبر یک دین به افراد دیگر به نحوی که آن افراد در عمل و نظر به آن آموزه ها متعهد و پایبند گردند. بنابراین، تربیت دینی منحصر به مسجد، کلیسا یا مدرسه علمیه نمیشود، بلکه در هر جای ممکن است تلاش هدفدار به منظور آموزش معارف دینی صورت گیرد، خواه مسجد باشد یا خیابان یا منزل یا هر جای دیگر (موسوی گسکمین، ۱۴۰۱).

شاخص های تربیت دینی

باشد که این انسان های کریم و صاحب عزت، نیازمند به امر هدایت هستند تا کرامت و عزت آنان بروز و ظهور یابد.

۵. محبت و مهرورزی: اساسا تحقق امر تربیت منوط به ایجاد پیوند عاطفی بین مربی و متربی می باشد. تغییر و تحولی که در نتیجه ی برقراری رابطه ی محبت آمیز در انسان به وجود آید، بسیار ژرف و بنیادی است که خداوند در تربیت انسان، محبت را به عنوان پیوندی محوری به کار می گیرد.

۶. اعتدال: مربیان در امر هدایت متربیان به سوی تربیت دینی، باید توجه داشته باشند که از حد اعتدال و میانه خارج نشوند و مبدا که با تکالیف شاق و سخت و کاربردن روش های سختگیرانه، از یکسو دچار افراط گردند و زمینه ی روی گردانی از دین را در متربیان میها سازند و یا در نقطه ی مقابل آن با فروگذاری و عدم توجه لازم به انجام تکالیف مورد نیاز از سوی متربیان، زمینه بی توجهی و بی تفاوتی را در آنان نسبت امر تربیت دینی فراهم سازند.

۷. صبر و بردباری: مربی در فرآیند انجام کار تربیتی خویش، با مشکلات و مسائل زیادی روبرو خواهد گشت که یا از بی مبالائی و بی رغبتی متربیان نشات می گیرد و یا عدم وجود پشتیبانی های لازم و فراهم نمودن امکانات مورد نیاز، ممکن است علت آن باشد. در قرآن کریم در حدود هفتاد مورد از صبر، سخن به میان آمده است و از مومنان خواسته شده است که با تمسک به این شاخص، خود را جزء صابران قرار دهند.

۸. حریت و آزادگی: از آنجایی که انسان دارای نیروی عقل، اراده و اختیار است، قطعا در مقام انتخاب گری و التزام عملی در امر تربیت دینی نباید او را به اکراه و اجبار واداشت. مربی در امر هدایت گری باید فعالیت های تربیتی خویش را چنان تنظیم کند که متربیان، منشی آزاد بیابند و از شخصیتی مستقل برخوردار گردند.

۱. معرفت و بصیرت: برای تحقق امر تربیت دینی، بدون دستیابی مربی به معرفت و بصیرت در زمینه ی اهداف، مبانی، اصول، شاخص ها، محتوی، روش ها و مراحل تربیت دینی امکان پذیر نیم باشد و از سوی دیگر، لازمه ی التزام عملی متربیان به محتوای تربیت دینی، دستیابی آنان به معرفت و بصیرت لازم در زمینه ی اعتقادات، احکام و اخلاق و ارزش ها می باشد که این امر نیازمند بهره گیری از بینش های مناسب ارائه شده از سوی مربی است.

۲. تفکر و تعقل: باتوجه به ویژگی تفکر در آدمی، باید این پویای بی وقفه ی اندیشه آدمی را هدایت کرد که این امر در واقع بیانگر شاخص تعقل است. بنابراین اساس پذیرش دین، تفکر و تعقل است که اگر توسط مربیان و متربیان مورد توجه قرار نگیرد، ریشه ها و بنیه ی اصلی تدین، دچار تزلزل و سستی خواهد گشت.

۳. کرامت انسانی: خداوند همه ی آنچه را در محور تعلیم و تربیت انسان نقش دارند، به صفه کرامت ستوده است؛ بنابراین با نظر به شاخص کرامت ذاتی آدمی که اختصاص به تمامی انسان ها دارد، باید در امر تربیت دینی توجه داشت. تکریم منزلت موجب ایجاد امنیت در فرد می گردد و در روابط انسانی، روحیه-ی اعتماد متقابل ایجاد می کند. تکریم منزلت موجب مصونیت فرد در برابر لغزش های اخلاقی می گردد و زمینه های اعتماد به نفس را در افراد فراهم می سازد.

۴. عزت نفس: مربی با رفتاری کرامت آمیز، بستر های لازم را برای بروز توانایی های متربیان با حفظ عزت نفس آنان فراهم آورد؛ بنابراین مربی در امر تربیت دینی، اول باید توجه داشته

جدول ۳: مقایسه شاخصه های تربیت دینی با دو سبک هلیکوپتری و مقتدرانه

ردیف	شاخص های تربیت دینی	سبک هلیکوپتری	سبک مقتدرانه
۱	کرامت انسانی	در این سبک با توجه به سخت گیری های افراطی و ایجاد محدودیت های بیش از حد؛ گاه توجه ای به کرامت کودک نمی شود و ایجاد امنیت میسر نمی شود.	در این سبک با توجه به ارتباط دوسویه و ایجاد رابطه ای مبتنی بر اعتماد و امنیت، هم کرامت کودک و هم کرامت والدین به خوبی حفظ می شود.
۲	عزت نفس	این سبک والدگری محافظت افراطی و بیش از حد را شامل می شود و به همین دلیل فرزند را از تجربه آسیب های مثبت مصون می دارد (ناویکنی و همکاران، ۲۰۲۱). انتظار می رود عدم ایجاد زمینه های موفقیت و در نهایت خودباوری، روحیه عزت نفس را در کودک مذکور خدشه دار کند.	با توجه به اینکه والدین در این سبک با حمایت و کنترل منطقی و پذیرش به موقع، به خوبی در ایجاد روحیه عزت نفس در کودک موثر هستند و این روحیه ارزشمند را در او به وجود می آورند.
۳	محبت و مهرورزی	علی رغم نیت خوب، والدین در ایجاد یک رابطه امن و بر پایه محبت موفقیت در خور توجهی را کسب نمی نمایند و با ورود کودک به سن نوجوانانی اختلافات بیشتری مورد انتظار هست.	در این سبک به دلیل مجموعه ای از حمایت اجتماعی، ارتباط دو سویه، پذیرندگی، پاسخگویی، شکیبایی و خشنودی نسبت به فرزندان؛ محبت دو

ردیف	شاخص های تربیت دینی	سبک هلیکوپتری	سبک مقتدرانه
			طرفه در والدین و کودک به خوبی دیده می شود.
۴	اعتدال	آنچه که به وضوح دیده می شود، رفتار های افراطی در این نوع سبک هست. سخت گیری های افراطی، کنترل افراطی، ایجاد محدودیت افراطی و...	در این سبک به خوبی میانه روی رعایت می شود. در کنار اعمال قوانین توسط والدین، پذیرش نیز دیده می شود؛ در کنار دادن استقلال به کودک، نظارت نیز وجود دارد و....
۵	حریت و آزادی	این والدین از کنترل زیادی برخوردارند به گونه ای که همواره در حال تصمیم گیری برای مراحل بعدی زندگی کودکان و نوجوانان خود هستند، بدون آنکه مهارت -های کافی برای کسب استقلال را به آنها بیاموزند(سریواستاو و متهور، ۲۰۲۰).	در این سبک والدین با پاسخگویی به موقع و ایجاد فرصت آزمون و خطا به خوبی می توانند زمینه ی ایجاد روحیه ی مستقل در کودک را فراهم کنند.

فرزندانشان را ترغیب میکنند و وقتی این والدین به رفتار فرزندانشان نظم میبخشند، منطق حاکم بر رفتارشان را هم به آنها توضیح میدهند (Bamrind, 1991) این سبک فرزندپروری با پیامدهای مثبت همچون پیشرفت تحصیلی زیاد اتکای به خود و روابط بهتر با همتایان رابطه دارد (Steinberg, Lamborn, Darling, Mounts & Dornbusch, 1994) معمولاً کودکان والدین مقتدر، سطوح بالاتری از خودمختاری دارند و از صلاحیت های اجتماعی بیشتری نسبت به دیگران برخوردار هستند و پرخاشگری کمتری از خود نشان میدهند. حال با اینکه شبیه ترین سبک به سبک تربیتی اسلام، سبک مقتدرانه معرفی شده است؛ تفاوت هایی بین این دو هست. هر چند والدین در سبک مقتدرانه در تعاملات خود با فرزندانشان گرم هستند و اغلب از تقویت مثبت استفاده می کنند از بازخواست و تنبیه نیز استفاده می کنند. در سبک تربیتی ائمه (ع) خشونت، تنیدی، مطالبه اجباری و تحمیل آرا و اندیشه ها جایی ندارد. بنابراین، این مکتب به ما می آموزد که اطاعت اجباری و بی چون و چرای فرزند، روش صحیح تربیت نیست و نمی تواند با توفیق همراه باشد. فرزندپروری مقتدرانه با کنترل و پذیرش زیاد والدین مشخص می شود در صورتی که در سبک فرزندپروری ائمه (ع) کنترل و پذیرش متناسب، متعادل و به دور از افراط و تفریط مشخص می شود. والدین مقتدر معیارهایی به فرزندانشان می دهند که طبق آنها زندگی کنند و به اهدافی که مد نظر آنان است، برسند؛ اما در دیدگاه ائمه (ع)، والدین، اهداف و انتظارات روشنی را برای فرزندان ترسیم می کنند. در سبک مقتدرانه، والدین به تحمیل پیوسته قوانین می پردازند و به پذیرش قوانین و اجرای آن حساسیت نشان می دهند در صورتی که از دیدگاه اسلام روحیه کودکان با تحمیل و امر و نهی سازگار نیست. بنابراین آنچه باعث این اختلاف اساسی شده، جهان بینی و معرفت شناسی اسلام است که اهداف

۹. عمل: تربیتی دینی، مستلزم عمل گرایی هست؛ از یک سو مربی باید ضمن اقدام عملی جهت امر تربیت دینی متربیان، خود نیز پایبندی عملی به اعتقادات، احکام و ارزش های دینی داشته باشد؛ چرا که عدم پایبندی عملی مربی به آنچه که می گوید زمینه بی توجهی متربیان به گفته های او را فراهم می آورد و گاه این ذهنیت را ایجاد می کند که رهنمود ها شعاری بیش نیستند (کشاورز، ۱۳۸۷).

با توجه به توضیحات ارائه شده؛ می توان به راحتی برخی از ویژگی های تربیت دینی را در سبک های هلیکوپتری و مقتدرانه بررسی کرد. این بررسی را می توان در جدول شماره ۳ برانداز کرد.

با توجه به بررسی جدول شماره ۳؛ به راحتی می توان دید که سبک مقتدرانه نسبت به سبک هلیکوپتری، همخوانی بیشتری در راستای تربیت دینی دارد. والدین مقتدر معمولاً مقررات سختی برای فرزندانشان وضع، و بر اجرای آن پافشاری میکنند. آنان فرزندانشان را تشویق میکنند که مستقل باشند؛ به پیشرفت فرزندان علاقه زیادی دارند؛ بازخوردهای مثبتی نسبت به پیشرفت فرزندان خود دارند و فرزندان خود را هدایت و کنترل میکنند. باید توجه کرد که داشتن انتظارات والدین از فرزندان همراه با حد معقولی از محبت، موجب افزایش پشتکار و خودکارایی فرزندان میشود در صورتی که وجود اقتدار غیرمنطقی، که بر اساس میل والدین به تسلط بر فرزند باشد به احساس طردشدگی، پرخاشگری و افسردگی منجر می شود (Bamrind, 1991)

هرچند این والدین در تعاملات خود با فرزندانشان گرم هستند و اغلب از تقویت مثبت برای هدایت رفتار استفاده میکنند از بازخواست و تنبیه هم به صورت ملایم استفاده میکنند. این والدین آماده اعمال کنترل مستقیم بر کودکانشان هستند و به تسلیم شدن در مقابل رفتارهای ناخوشایندی چون جیغ زدن و ریخت و پاش تمایل ندارند؛ رفتار مستقل و حاکی از بلوغ

۵. ایجاد فضایی امن و متناسب با تربیت اسلامی، برای جبران کاستی های پرورشی در محیط خانه به طور کلی، از نظر اسلام، تربیت یافته کسی است که در محور شناخت، ایمان و عمل به احکام منفعل نباشد. امیدوار هستیم روزی به تمام اهداف من جمله هدف بیان شده در زمینه ی تربیت اسلامی برسیم

موازین اخلاقی

در این مطالعه اصول اخلاق در پژوهش شامل اخذ رضایت آگاهانه از شرکت کنندگان و حفظ اطلاعات محرمانه آنها رعایت گردیده است.

تشکر و قدردانی

پژوهشگران مراتب قدردانی و تشکر خود را از کلیه شرکت کنندگان این پژوهش که با استقبال و بردباری، در روند استخراج نتایج همکاری نمودند، اعلام می دارند.

تعارض منافع

نویسندگان این مطالعه هیچ گونه تعارض منافی در انجام و نگارش آن ندارند.

منابع فارسی

- احسانی، محمد. (۱۴۰۲). تربیت دینی خانواده. *خانواده در آئینه فقه*، ۸ (۹)
- خیری پور، زهره، و نیکنام، ماندانا. (۱۴۰۱). رابطه بین سبک والدگری هلیکوپتری با عملکرد تحصیلی در دانش آموزان: نقش واسطه ای خودکنترلی، *مندیسه های نوین تربیتی*، ۱۱ (۲)، ۲۱۵-۲۳۱.
- رفیعی، فاطمه، موبدفر، همام، و کیانی، قمر. (۱۴۰۴). نقش میانجی رفتار کمک خواهی بین والدگری هلیکوپتری و محق پنداری تحصیلی دانشجویان. *مدیریت ارتقای سلامت*، ۱۴ (۱).
- سلیمانی، افسانه، امیری منش، مژگان، و آریاپوران، سعید. (۱۴۰۳). مقایسه اختلالات اضطرابی در کودکان و نوجوانان با و بدون اختلالات یادگیری خاص: نقش تعاملی والدگری هلیکوپتری. *ناتوانی های یادگیری*، ۱۳ (۴)، ۲۴-۳۵.
- عبدلی، امیرحسین، و احمدی، صدیقه. (۱۴۰۳). والدگری هلیکوپتری و سلامت روانی-اجتماعی نوجوانان و بزرگسالان در حال ظهور: یک مطالعه مروری نظام مند. *رویش روان شناسی*، ۱۳ (۱۱)، ۶۱-۷۲.

آفرینش انسان را متمایز می سازد و چگونگی تربیت و اهداف آن را در راستای توحید تعریف می کند؛ لذا سبک فرزندپروری اسلام با سبک های مطرح شده، اختلاف پیدا می کند.

بحث و نتیجه گیری

تربیت درست و هماهنگ در محیط خانه، زمینه ی رشد و شکوفایی را ایجاد می کند. استفاده از شیوه های تربیتی مناسب در محیط خانه و عرضه درست معارف دینی و مذهبی به کودک در تربیت دینی او تاثیر فراوان دارد. بنابراین بر پدران و مادران لازم است که تمام تلاش خود را نسبت به تربیت مطلوب دینی فرزندان خویش به کار گیرند (احسانی، ۱۴۰۲) در این پژوهش ما به بررسی دو سبک هلیکوپتری و مقتدرانه پرداختیم؛ والدین هلیکوپتری یا والدین بیش از حد محافظت کننده، بسیار کنترل کننده هستند و اشتباهات فرزندان خود را نمی پذیرند، تدافعی هستند، فرزندمحور زندگی میکنند، مسئولیت هایی که فرزندان، خود به تنهایی از پس آن ها بر می آیند را بر عهده میگیرند و اجازه تجربه سختی و شکست را به آنها نمیدهند (Navickienė et al, 2021). از طرفی والدین مقتدر معیارهایی به فرزندان نشان میدهند که طبق آنها زندگی کنند؛ غالباً میخواهند چیزهایی را از نوجوان خود بیاموزند. این والدین از کودکان خود توقع رفتار معقول و سنجیده دارند. آنان توقعات خود را آشکاراییان و توضیحاتی را ارائه میکنند تا به کودک برای درک دلایل آنان برای تقاضاها کمک کنند. آنها همچنین به گفته های کودکان خود گوش میکنند و گفتگو با آنها را ترویج میدهند. والدین مقتدر در کنش خود با کودکان دلسوز و صمیمی هستند.

حال در انتها باید تاکید کرد که آنچه تحت شیوه تربیت اسلامی با تمام جوانب و ابعادش معرفی می گردد؛ نمی تواند در سبک های مذکور خلاصه گردد؛ اما در حیطه مقایسه و بررسی سبکهای مختلف والدگری، می توان سبک مقتدرانه را هم راستا تر با ویژگی ها و اهداف تربیت دینی دانست. آنچه که مهم هست، آگاه بودن والدین نسبت به ویژگی های مختلف سبک ها و اثر آن روی منش و آینده ی فرزندان شان هست. در ادامه چند پیشنهاد برای امر مذکور ذکر می شود:

۱. برگزاری کارگاه های متعدد در سطح شهر برای آگاهی بخشی به والدین
۲. برگزاری جلسات رایگان یا نیم بهای مشاوره به والدین و کودک در سطح شهر و الخصوص در مدارس
۳. نشر حداکثری کتاب های معتبر و مناسب در حیطه والدگری و پرورش کودک
۴. جلب توجه ی بیشتر والدین نسبت به امور دینی و شاخصه های تربیتی آن

- short form of Helicopter Parenting Instrument in adolescents. *Psychol. Achiev.*, 30(1), 59–78. [Persian]
- Hall, E. D., Shebib, S. J. & Scharp, K. M. (2021) The Mediating Role of Helicopter Parenting in the Relationship between Family Communication Patterns and Resilience in First-semester College Students, *Journal of Family Communication*, (21)1: 34-45.
- Howard, Jackson M; Nicholson, Bonnie C; Chesnut, Steven R (2019). Relationships between positive parenting overparenting, Grit, and Academic Success. *Journal of college student development*. 60(2): 189-202.
- Keshavarz, S. (2008). Indicators and harms of religious education. *Islam. Educ.*, 3(6), 93–122. [Persian]
- Kheiripour, Z., & Niknam, M. (2022). The relationship between helicopter parenting style and academic performance in students: The mediating role of self-control. *Mod. Educ. Thought*, 18(2), 215–231. [Persian]
- Miller, R. W., Rainbolt, C. L., & Tallents, S. (2024). Hovering Is Not Helping: Relationships among Helicopter Parenting, Attachment, Academic Outcomes, and Mental Health in College Students. *Youth*, 4(1), 260-271.
- Mosalman, M. & Narimani, M. (2023). Predicting the anxiety of preschool children based on parents abnormal dimensions of personality and adaptive strategies of cognitive emotion regulation. *Journal of School Psychology and Institutions*, 12 (1), 109-124
- Mousavi Gaskminjan, S. M. (2022). Conceptual analysis of religious education. In *Natl. Conf. Res. Manag. Humanit. Iran*.
- Navickienė, L., Kupčikienė, I., Stasiūnaitienė, E., Tokgöz, M., & Koçak, E. (2021). Overparenting in education reality: teacher experience. *Sveikatos mokslai= Health sciences. Vilnius: "Sveikata"*, 2021, T. 31, nr. 7.
- Rafiei, F., Moayedfar, H., & Kiani, Q. (2025). The mediating role of help-seeking
- فولادی، فاطمه، پورشهریار، حسین، و ابراهیمی، سارا. (۱۴۰۲). ویژگی‌های روان‌سنجی ابزار والدگری هلیکوپتری فرم کوتاه در نوجوانان. *دست‌آوردهای روان‌شناختی*، ۳۰(۱)، ۵۹–۷۸.
- کشاوری، سوسن. (۱۳۸۷). شاخص‌ها و آسیب‌های تربیت دینی. *تربیت اسلامی*، ۳(۶)، ۹۳–۱۲۲.
- موسوی گسکمین جان، سیدمازیار. (۱۴۰۱). تحلیل مفهومی تربیت دینی. *همایش ملی پژوهش‌های مدیریت و علوم انسانی در ایران*.
- فهرست منابع**
- Abdoli, A., & Ahmadi, S. (2024). Helicopter parenting and socio-psychological health of adolescents and emerging adults: A systematic review. *Ravansh-e Ravanshenasi*, 13(11), 61–72. [Persian]
- Bamrind, O. (1991) use, *Journal of Early Adolescence*, 11, 56, 95.
- Barber, B. K., Jennifer, S., Ganesh, P., Shivakoti, W. G., Axinn, & Kishor, G. (1997). "Sampling StPopuooooon *Journal of eepa*., 6, 193-203.
- Baumrind, D. (1966). Effects of authoritative parental control on child behavior. *Child development*, 887-907.
- Baumrind, D. (1972). An exploratory study of socialization effects on black children: Some black-white comparisons. *Child Development*, 43(1), 261–267. <https://doi.org/10.2307/1127891>
- Braddley-Geist J. Olson-Buchanan J. Helicopter parents: An examination of the correlates of over-parenting of college student. *Education & Training*. 2014; 56(4): 314-328.
- Cline, F. W., & Fay, J.(2014). *Parenting with Love and Logic: Teaching Children Responsibility*, Clorado Springs, NavPress.
- Darlow, V., Norvilitis, J. M., & Schuetze, P. (2017). The relationship between helicopter parenting and adjustment to college. *Journal of Child and Family Studies*, 26, 2291–2298.
- Ehsani, M. (2023). Family religious education. *Family Mirror Jurisprud.*, 8(9). [Persian]
- Fouladi, F., Pourshahriar, H., & Ebrahimi, S. (2023). Psychometric properties of the

- helicopter parenting. *J. Learn. Disabil.*, 13(4), 24–35. [Persian]
- Srivastav, D., & Mathur, M. L. (2020). Helicopter parenting and adolescent development: from the perspective of mental health. *Parenting-studies by an ecocultural and transactional perspective*.
- Srivastav, D., & Mathur, M. L. (2020). Helicopter parenting and adolescent development: from the perspective of mental health. In *parenting studies from an ecocultural and transactional perspective*. IntechOpen.
- Steinberg, L., Lamborn, S. D., Darling, N., Mounts, N. S., & Dornbusch, S. M. (1994). Over-time changes in adjustment and competence among adolescents from authoritative, authoritarian, indulgent, and neglectful families. *Child Development*, 65(3), 754–770. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8624.1994.tb00781.x>
- behavior between helicopter parenting and academic entitlement in students. *J. Health Promot. Manag.*, 14(1). [Persian]
- Rousseau, S., & Scharf, M. (2015). “I will guide you” the indirect link between overparenting and young adults’ adjustment. *Psychiatry Research*, 228, 826–834.
- Schiffirin, H. H., Liss, M., Miles-McLean, H., Geary, K. A., Erchull, M. J., & Tashner, T. (2014). Helping or hovering? The effects of helicopter parenting on college students’ well-being. *Journal of child and family studies*, 23, 548-557.
- Segrin, C., Woszidlo, A., Givertz, M., Bauer, A., & Taylor Murphy, M. (2012). The Association Between Overparenting, Parent-Child Communication, and Entitlement and Adaptive Traits in Adult Children. *Family Relations*, 61(2): 237-252.
- Simons, L. G., & Conger, R. D. (2007). Linking mother-father differences in parenting to a typology of family parenting styles and adolescent outcomes. *Journal of Family Issues*, 28(2), 212–241. <https://doi.org/10.1177/0192513X06294593>
- Soleimani, A., Amiri-Manesh, M., & Ariapouran, S. (2024). Comparison of anxiety disorders in children and adolescents with and without specific learning disorders: The interactive role of